Tento dokument je třeba brát jako dokumentační nástroj a instituce nenesou jakoukoli odpovědnost za jeho obsah

►**B** **SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2004/35/ES**

ze dne 21. dubna 2004

o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí

(Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
►**M1**	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006	L 102	15	11.4.2006
►**M2**	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009	L 140	114	5.6.2009
►**M3**	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/30/EU ze dne 12. června 2013	L 178	66	28.6.2013

▼B

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2004/35/ES

ze dne 21. dubna 2004

o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství a zejména na čl. 175 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ([1]),

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([2]),

po konzultacích Výboru regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ([3]) s ohledem na společný návrh schválený dohodovacím výborem dne 10. března 2004,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Ve Společenství v současné době existuje mnoho znečištěných míst, která představují značná zdravotní rizika, a ztráta biologické rozmanitosti se v posledních desetiletích dramaticky zrychluje. Nečinnost může mít v budoucnosti za následek zvyšování počtu znečištěných míst a větší ztrátu biologické rozmanitosti. Prevence a náprava škod na životním prostředí do té míry, do jaké je to možné, přispívají k naplňování cílů a zásad politiky ES v oblasti životního prostředí stanovených ve Smlouvě. Při rozhodování o způsobu nápravy škod by měly být brány v úvahu místní podmínky.

(2) Prevence a náprava škod na životním prostředí by měly být prováděny na základě zásady „znečišťovatel platí“, jak je stanoveno ve Smlouvě, a také v souladu se zásadou trvale udržitelného rozvoje. Základní zásadou této směrnice by tudíž mělo být to, že provozovatel, jehož činnost způsobila škodu na životním prostředí nebo bezprostřední hrozbu takové škody, je finančně odpovědný; tím mají být provozovatelé nuceni přijímat opatření a rozvíjet postupy ke snižování rizik škod na životním prostředí, aby riziko jejich finanční odpovědnosti bylo sníženo.

([1]) Úř. věst. C 151 E, 25.6.2002, s. 132.
([2]) Úř. věst. C 241, 7.10.2002, s. 162.
([3]) Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 14. května 2003 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 18. září 2003 (Úř. věst. C 277 E, 18.11.2003, s. 10) a postoj Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2003 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 31. března 2004 a rozhodnutí Rady ze dne 30. března 2004.

▼B

(3) Jelikož cíle této směrnice, totiž zavedení společného rámce pro prevenci a nápravu škod na životním prostředí za náklady, které jsou přijatelné pro společnost, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, a to z důvodu rozsahu této směrnice a jejích důsledků v souvislosti s ostatními právními předpisy Společenství, zejména se směrnicí Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků ([1]), směrnicí Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin ([2]) a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky ([3]), může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nutné pro dosažení uvedeného cíle.

(4) Škody na životním prostředí zahrnují také škody způsobené vzduchem roznášenými částicemi, pokud poškozují vodu, půdu nebo chráněné druhy nebo přírodní stanoviště.

(5) Pojmy pomáhající řádnému výkladu používání systému stanoveného touto směrnicí by měly být vymezeny především v souvislosti s vymezením škod na životním prostředí. Tam, kde se daný pojem odvozuje od jiných vhodných právních předpisů Společenství, by se měla používat stejná definice, aby bylo možné užívat společná kritéria a prosazovat jednotné používání.

(6) Chráněné druhy a přírodní stanoviště by také bylo možné vymezit odkazem na druhy a stanoviště chráněné na základě vnitrostátních předpisů týkajících se životního prostředí. Měly by být nicméně brány v úvahu zvláštní situace, kdy právní předpisy Společenství nebo rovnocenné vnitrostátní právní předpisy umožňují některé odchylky z úrovně ochrany životního prostředí.

(7) Pro účely posouzení poškození půdy, jak je stanoveno v této směrnici, je při určování pravděpodobného rozsahu nepříznivého vlivu na lidské zdraví žádoucí využívat postupy používané při posuzování rizika.

(8) Tuto směrnici je třeba používat, pokud jde o škody na životním prostředí, na pracovní činnosti, které představují riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí. Tyto činnosti by měly být určeny v zásadě odkazem na příslušné právní předpisy Společenství, které stanoví zákonné požadavky ve vztahu k některým činnostem nebo postupům, které jsou považovány za činnosti nebo postupy představující potenciální nebo skutečné riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí.

([1]) Úř. věst. L 103, 25.4.1979, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 807/2003 (Úř. věst. L 122, 16.5.2003, s. 36).

([2]) Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7. Směrnice naposledy pozměněná nařízením Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

([3]) Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1. Směrnice ve znění rozhodnutí č. 2455/2001/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2001, s. 1).

▼B

(9) Tuto směrnici je třeba také používat, pokud jde o škody na chráněných druzích a přírodních stanovištích, také na jakékoli pracovní činnosti jiné než ty, které jsou již přímo nebo nepřímo určeny odkazem na právní předpisy Společenství jakožto činnosti představující potenciální nebo skutečné riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí. V takových případech by měl být provozovatel odpovědný pouze podle této směrnice, ať už jednal úmyslně nebo z nedbalosti.

(10) Výslovně by měla být brána v úvahu Smlouva o Euratomu a příslušné mezinárodní úmluvy a také právní předpisy Společenství, které upravují rozsáhleji a přísněji provozování kterékoli z činností spadajících do oblasti působnosti této směrnice. Touto směrnicí, která nestanoví dodatečná pravidla pro kolizi norem, když vymezuje pravomoci příslušných orgánů, nejsou dotčena pravidla týkající se mezinárodní příslušnosti soudů, jak je stanoveno mimo jiné v nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti, uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech ([1]). Tato směrnice se nepoužije na činnosti, jejichž hlavním účelem je sloužit národní obraně nebo mezinárodní bezpečnosti.

(11) Tato směrnice má za cíl předcházet škodám na životním prostředí a napravovat je a nijak se nedotýká práva na náhradu obvyklé škody, které zaručuje kterákoli příslušná mezinárodní dohoda upravující občanskoprávní odpovědnost.

(12) Mnoho členských států se účastní mezinárodních dohod týkajících se občanskoprávní odpovědnosti ve vztahu k zvláštním oblastem. Tyto členské státy by měly být schopny v této účasti setrvat i po vstupu této směrnice v platnost a zároveň ostatní členské státy by neměly ztratit možnost svobodně se k těmto dohodám připojit.

(13) Ne všechny formy škod na životním prostředí lze napravit prostřednictvím odpovědnostního mechanismu. Aby byl tento mechanismus účinný, musí existovat jeden nebo více identifikovatelných znečišťovatelů, škody by měly být konkrétní a kvantifikovatelné a mezi škodou a identifikovaným znečišťovatelem nebo znečišťovateli by měla být příčinná souvislost. Právní odpovědnost není tedy vhodným nástrojem pro řešení znečištění, které je široce rozšířené a difúzní, takže není možné spojovat nepříznivé účinky na životní prostředí s jednáním nebo nečinností některých jednotlivců.

(14) Tato směrnice se nepoužije na případy zranění osob, na škody na soukromém majetku nebo na jakékoli hospodářské ztráty a nemá vliv na jakákoli práva týkající se těchto druhů škod.

(15) Jelikož prevence a náprava škod na životním prostředí je úkolem, který přímo přispívá k provádění politiky Společenství v oblasti životního prostředí, měly by orgány veřejné moci zajistit řádné provádění a vymáhání systému stanoveného touto směrnicí.

([1]) Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1. Nařízení ve znění nařízení Komise (ES) č. 1496/2002 (Úř. věst. L 225, 22.8.2002, s. 13).

▼B

(16) Obnova životního prostředí by měla probíhat účinným způsobem zajišťujícím dosažení důležitých cílů v oblasti obnovy. K tomuto účelu by měl být vymezen společný rámec a na jeho řádné používání by měl dohlížet příslušný orgán.

(17) Je třeba učinit vhodná opatření pro takové situace, kdy existence více škod na životním prostředí brání příslušným orgánům zajistit současné přijetí všech nezbytných nápravných opatření. V takovém případě by měl být příslušný orgán oprávněn rozhodnout, která škoda na životním prostředí má být napravena jako první.

(18) V souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ by měl provozovatel, který způsobuje škody na životním prostředí nebo vytváří bezprostřední hrozbu takovéto škody, v zásadě nést náklady na nutná preventivní nebo nápravná opatření. V případech, kdy místo provozovatele jedná příslušný orgán, a to buď sám, nebo prostřednictvím třetí strany, by měl tento orgán zajistit, aby jemu vzniklé náklady byly zpětně uhrazeny provozovatelem. Je také vhodné, aby provozovatelé nesli v konečném důsledku náklady spojené s posuzováním škod na životním prostředí a v případě potřeby i s posuzováním bezprostřední hrozby výskytu takových škod.

(19) Členské státy mohou stanovit paušální výpočet správních nákladů, nákladů řízení a nákladů na vymáhání práva a jiných obecných nákladů, které je třeba nahradit.

(20) Provozovatel by neměl nést náklady na preventivní a nápravná opatření přijatá podle této směrnice v situacích, kdy škody nebo jejich bezprostřední hrozba jsou výsledkem některých událostí, které provozovatel nemůže ovlivnit. Členské státy mohou dovolit, aby provozovatelé, kteří nejednali úmyslně, ani se nedopustili nedbalosti, nenesli náklady na nápravná opatření v situacích, kdy jsou dotyčné škody výsledkem emisí nebo výslovně schválených událostí, nebo v případě, že škodlivý účinek škod nemohl být známý v době, kdy k události nebo emisi došlo.

(21) Provozovatelé by měli nést náklady spojené s preventivními opatřeními, jestliže tato opatření musela být přijata jako samozřejmost s cílem splnit platné právní a správní předpisy upravující jejich činnost nebo podmínky jakéhokoli povolení nebo schválení.

(22) Členské státy mohou stanovit vnitrostátní pravidla týkající se rozvržení nákladů v případech více původců. Členské státy mohou vzít v úvahu zejména zvláštní situaci uživatelů výrobků, kteří zřejmě nenesou odpovědnost za škody na životním prostředí za stejných podmínek jako výrobci těchto výrobků. V tomto případě by mělo být v souladu s vnitrostátním právem určeno rozdělení odpovědnosti.

(23) Příslušné orgány by měly být oprávněny vymáhat náklady na preventivní nebo nápravná opatření od provozovatele v přiměřené době ode dne, kdy byla tato opatření ukončena.

▼B

(24) Je nezbytné zajistit, aby byly k dispozici prostředky k účinnému provádění a vymáhání a aby bylo současně zajištěno, že oprávněné zájmy dotyčných provozovatelů a dalších zúčastněných stran jsou přiměřeně uspokojeny. Příslušné orgány by měly být pověřeny zvláštními úkoly spojenými s odpovídajícím správním rozhodováním a posuzováním; zejména se jedná o povinnost posoudit význam škod a určit, která nápravná opatření je třeba přijmout.

(25) Osoby postižené škodami na životním prostředí nebo pravděpodobně postižené osoby by měly být oprávněny požádat příslušný orgán, aby v jejich případě konal. Ochrana životního prostředí je širokým zájmem, v jehož jméně vždy nejednají nebo nemohou jednat jednotlivci. Proto by i nevládní organizace podporující ochranu životního prostředí měly mít příležitost řádně přispívat k účinnému provádění této směrnice.

(26) Dotčené fyzické nebo právnické osoby by měly mít přístup k řízením, ve kterých jsou přezkoumávána rozhodnutí, jednání nebo nečinnost příslušných orgánů.

(27) Členské státy by měly přijmout opatření na podporu využívání vhodného pojištění nebo jiné formy finančního zajištění ze strany provozovatelů a na podporu rozvoje finančně zabezpečovacích nástrojů a trhů, aby tak bylo zajištěno účinné pokrytí finančních závazků vyplývajících z této směrnice.

(28) Je-li škodami na životním prostředí dotčeno více členských států nebo je pravděpodobné, že se dotknou několika členských států, měly by tyto členské státy spolupracovat ve snaze zajistit řádná a účinná preventivní nebo nápravná opatření v souvislosti se škodou na životním prostředí. Členské státy mohou usilovat o vymáhání nákladů na preventivní nebo nápravná opatření.

(29) Tato směrnice by neměla bránit členským státům v tom, aby zachovaly nebo přijaly přísnější předpisy týkající se prevence a nápravy škod na životním prostředí; ale neměla by rovněž členským státům bránit v přijímání vhodných opatření týkajících se případů, ve kterých mohou být náklady vymáhány dvakrát v případech, kdy by mohlo dojít k dvojímu vymáhání nákladů v důsledku souběžného postupu příslušného orgánu jednajícího podle této směrnice a osoby, jejíž majetek je dotčen škodami na životním prostředí.

(30) Škody způsobené před uplynutím lhůty k provedení této směrnice by neměly být pokryty touto směrnicí.

(31) Členské státy by měly podat Komisi zprávu o svých zkušenostech získaných při používání této směrnice, aby tak Komisi umožnily zvážit, s ohledem na dopad na trvale udržitelný rozvoj a budoucí rizika pro životní prostředí, vhodnost případného přezkumu této směrnice,

▼B

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět

Účelem této směrnice je vytvořit rámec odpovědnosti za životní prostředí založený na zásadě „znečišťovatel platí“ s cílem předcházet škodám na životním prostředí a napravovat je.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se použijí tyto definice:

1) „škodami na životním prostředí“ se rozumí:

a) škody na chráněných druzích a přírodních stanovištích, což jsou jakékoli škody, které mají závažné nepříznivé účinky na dosahování nebo zachovávání příznivého stavu ochrany takových stanovišť nebo druhů. Význam takových účinků je posuzován podle základní podmínky, přičemž jsou zohledněna kritéria stanovená v příloze I.

Škody na chráněných druzích a přírodních stanovištích nezahrnují dříve určené nepříznivé účinky, které vyplývají z jednání provozovatele, které příslušné orgány výslovně schválily v souladu s prováděcími ustanoveními k čl. 6 odst. 3 a 4 nebo článku 16 směrnice 92/43/EHS nebo článku 9 směrnice 79/409/EHS, nebo v případě stanovišť a druhů, na které se nevztahuje právo Společenství, v souladu s obdobnými vnitrostátními předpisy na ochranu přírody;

▼M3

b) „škody na vodách“, což jsou jakékoli škody, které mají závažné nepříznivé účinky na:

i) ekologický, chemický nebo kvantitativní stav nebo ekologický potenciál dotčených vod, jak je vymezen směrnicí 2000/60/ES, s výjimkou nepříznivých účinků v případech, kdy se uplatňuje čl. 4 odst. 7 uvedené směrnice, nebo

ii) stav prostředí dotčených mořských vod, jak je vymezen směrnicí 2008/56/ES, pokud konkrétní aspekty stavu mořského prostředí již nejsou upraveny směrnicí 2000/60/ES;

▼B

c) škody na půdě, což je jakákoli kontaminace půdy, která představuje závažné riziko pro lidské zdraví, které je nepříznivě ovlivněno v důsledku přímého nebo nepřímého zavedení látek, přípravků, organismů nebo mikroorganismů do půdy, na půdu nebo pod povrch půdy;

2) „škodami“: se rozumí měřitelná nepříznivá změna v přírodním zdroji nebo měřitelné zhoršení přírodního zdroje, ke kterému může dojít přímo nebo nepřímo;

▼B

3) „chráněnými druhy a přírodními stanovišti“ se rozumí:

a) druhy uvedené v čl. 4 odst.2 směrnice 79/409/EHS nebo uvedené v příloze I téže směrnice anebo uvedené v přílohách II a IV směrnice 92/43/EHS;

b) stanoviště druhů uvedených v čl. 4 odst. 2 směrnice 79/409/EHS nebo v příloze I téže směrnice nebo v příloze II směrnice 92/43/EHS a přírodní stanoviště uvedená v příloze I směrnice 92/43/EHS a místa rozmnožování nebo odpočinku druhů uvedených v příloze IV směrnice 92/43/EHS; a

c) určí-li tak členský stát, stanoviště nebo druhy, které nejsou uvedené v těchto přílohách a které dotčený členský stát určí pro účely obdobné účelům stanoveným v těchto dvou směrnicích;

4) „stavem ochrany“ se rozumí:

a) v souvislosti s přírodním stanovištěm – souhrn vlivů, které působí na přírodní stanoviště a jeho typické druhy a které mohou ovlivnit jeho dlouhodobou přirozenou distribuci, strukturu a funkce i dlouhodobé přežití jeho typických druhů v rámci evropského území členských států, na které se vztahuje Smlouva, nebo území členského státu nebo oblasti přirozeného rozšíření daného stanoviště;

Stav přírodního stanoviště z hlediska ochrany se považuje za „příznivý“, pokud:

— jeho přirozený areál rozšíření a plochy, které v rámci tohoto areálu pokrývá, jsou stabilní nebo se zvětšují a

— specifická struktura a funkce, které jsou nezbytné pro jeho dlouhodobé zachování, existují a budou pravděpodobně v dohledné době i nadále existovat a

— stav jeho typických druhů z hlediska ochrany je podle definice uvedené v písmenu b) příznivý;

b) v souvislosti s druhem – souhrn vlivů, které působí na daný druh a které mohou ovlivnit jeho dlouhodobou distribuci a hojnost jeho populací v rámci evropského území členských států, na které se vztahuje Smlouva, nebo území členského státu nebo oblasti přirozeného rozšíření daného druhu;

Stav druhu z hlediska ochrany bude považován za „příznivý“, jestliže:

— údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště,

— přirozený areál rozšíření druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen,

— existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací;

▼B

5) „vodami“: se rozumí všechny vody na které se vztahuje směrnice 2000/60/ES;

6) „provozovatelem“: se rozumí každá fyzická nebo právnická osoba, soukromá nebo veřejná, která provozuje nebo řídí pracovní činnost nebo - tam, kde to stanoví vnitrostátní právní řád - na kterou byla přenesena rozhodující hospodářská pravomoc nad technickým fungováním takové činnosti, včetně držitelů povolení nebo schválení takové činnosti, nebo osoba, která provádí přihlášení nebo oznámení takové činnosti;

7) „pracovní činností“: se rozumí jakákoli činnost vykonávaná v rámci hospodářské činnosti, obchodní činnosti nebo podnikání, bez ohledu na jejich soukromou nebo veřejnou, ziskovou nebo neziskovou povahu;

8) „emisemi“: se rozumí uvolňování látek, přípravků, organismů a mikroorganismů do prostředí v důsledku lidských činností;

9) „bezprostřední hrozbou škod“: se rozumí dostatečná pravděpodobnost, že v blízké budoucnosti dojde ke škodám na životním prostředí;

10) „preventivními opatřeními“: se rozumí opatření přijatá v důsledku události, jednání nebo opomenutí, které vedlo k bezprostřední hrozbě škod na životním prostředí, ve snaze předejít těmto škodám nebo je minimalizovat;

11) „nápravnými opatřeními“: se rozumí činnost nebo kombinace akcí, včetně provizorních opatření nebo opatření na zmírnění dopadů, jejichž cílem je obnovit, ozdravit nebo nahradit poškozené přírodní zdroje nebo jejich narušené funkce, anebo poskytnout rovnocennou alternativu těchto zdrojů nebo jejich funkcí ve smyslu přílohy II;

12) „přírodním zdrojem“: se rozumí chráněné druhy a přírodní stanoviště, voda a půda;

13) „funkcemi“ a „funkcemi přírodních zdrojů“: se rozumí funkce zajišťované přírodním zdrojem ve prospěch jiného přírodního zdroje nebo veřejnosti;

14) „výchozími podmínkami“: rozumí podmínky přírodních zdrojů a jejich funkcí, které by existovaly v době poškození těchto zdrojů v případě, že by k poškození nedošlo, podle odhadu na základě nejlepších dostupných informací;

15) „obnovou“ a „přirozenou obnovou“: rozumí, v případě vody, chráněných druhů a přírodních stanovišť, návrat poškozených přírodních zdrojů nebo jejich narušených funkcí do výchozích podmínek, a v případě poškození půdy, vyloučení jakéhokoli významného rizika nepříznivého účinku na lidské zdraví;

16) „náklady“: rozumí náklady, které jsou zdůvodněny potřebou zajistit řádné a účinné provádění této směrnice včetně nákladů na posouzení škod na životním prostředí, posouzení bezprostřední hrozby takových škod, nákladů na alternativy opatření, na administrativu, právní záležitosti a vymáhání, nákladů na sběr dat a dalších obecných nákladů, nákladů na sledování a kontrolu.

▼B

Článek 3

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na:

a) škody na životním prostředí způsobené jakoukoli pracovní činností uvedenou v příloze III a na jakoukoli bezprostřední hrozbu takových škod, která se vyskytne z důvodu těchto činností,

b) škody na chráněných druzích a přírodních stanovištích způsobené jinou pracovní činností, než jaké jsou uvedené na seznamu v příloze III, a na jakoukoli bezprostřední hrozbu takových škod, která se vyskytne v souvislosti s kteroukoli z těchto činností, jednal-li provozovatel úmyslně nebo z nedbalosti.

2. Tato směrnice se použije, aniž jsou dotčeny přísnější předpisy Společenství upravující provozování kterékoli činnosti, která spadá do oblasti působnosti této směrnice, a aniž jsou dotčeny právní předpisy Společenství obsahující pravidla týkající se kompetenčních konfliktů.

3. Aniž jsou dotčeny příslušné vnitrostátní předpisy, nemají podle této směrnice soukromé strany právo na náhradu škod v důsledku škod na životním prostředí nebo bezprostřední hrozby takových škod.

Článek 4

Výjimky

1. Tato směrnice nepokrývá škody na životním prostředí nebo bezprostřední hrozby takových škod, jsou-li způsobeny:

a) ozbrojenými konflikty, nepřátelskou akcí, občanskou válkou nebo povstáním;

b) živelní událostí výjimečné a neodvratné povahy.

2. Tato směrnice se nevztahuje na škody na životním prostředí ani na jakoukoli bezprostřední hrozbu takových škod, které vznikly při události, za kterou spadá odpovědnost a náhrada škody do oblasti působnosti některé mezinárodní úmluvy uvedené v příloze IV, včetně jejich případných změn, platných v dotčeném členském státě.

3. Touto směrnicí nejsou dotčena práva provozovatele omezit svou odpovědnost v souladu s vnitrostátními právními předpisy, které provádí Úmluvu o omezení odpovědnosti za námořní nároky z roku 1976, včetně jejích případných změn, nebo Štrasburskou úmluvu o omezení odpovědnosti ve vnitrozemské plavbě z roku 1988, včetně jejích případných změn.

4. Tato směrnice se nevztahuje na taková jaderná nebezpečí nebo škody na životním prostředí nebo bezprostřední hrozbu takových škod, které mohou být způsobeny činnostmi zahrnutými ve Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii nebo událostí či činnostmi, za které odpovědnost nebo náhrada škod kterých spadá do oblasti působnosti některého z mezinárodních nástrojů uvedených v příloze V, včetně jejich případných změn.

▼B

5. Tato směrnice se vztahuje pouze na škody na životním prostředí způsobené znečištěním neohraničené povahy a na bezprostřední hrozbu takových škod tam, kde je možné najít příčinnou souvislost mezi škodami a činnostmi jednotlivých provozovatelů.

6. Tato směrnice se nevztahuje na činnosti, jejichž hlavním účelem je sloužit národní obraně nebo mezinárodní bezpečnosti, ani na činnosti, jejichž jediným účelem je ochrana před přírodními katastrofami.

Článek 5

Preventivní opatření

1. V případě, že ke škodám na životním prostředí zatím nedošlo, ale existuje bezprostřední hrozba takových škod, přijme provozovatel neprodleně nezbytná preventivní opatření.

2. Členské státy stanoví, že v případě potřeby a rozhodně v případě, kdy bezprostřední hrozba škod na životním prostředí není ani přes preventivní opatření přijatá provozovatelem odvrácena, informuje provozovatel příslušný orgán co nejdříve o všech důležitých aspektech situace.

3. Příslušný orgán může kdykoli:

a) požádat provozovatele o poskytnutí informací o jakékoli bezprostřední hrozbě škod na životním prostředí nebo o podezření na takovou bezprostřední hrozbu;

b) požádat provozovatele, aby přijal nezbytná preventivní opatření;

c) udělit provozovateli instrukce, kterými se má řídit při přijímání nezbytných preventivních opatření; nebo

d) sám přijmout nezbytná preventivní opatření.

4. Příslušný orgán požaduje, aby preventivní opatření byla přijata provozovatelem. Pokud provozovatel nesplní povinnosti uložené v odstavci 1 nebo odst. 3 písm. b) nebo c), nelze-li jej zjistit nebo nemusí nést náklady podle této směrnice, může příslušný orgán přijmout tato opatření sám.

Článek 6

Nápravná opatření

1. V případě, že došlo ke škodám na životním prostředí, informuje provozovatel neprodleně příslušný orgán o všech důležitých aspektech situace a přijme:

a) všechna proveditelná opatření s cílem okamžitě kontrolovat, omezit, odstranit nebo jinak zvládnout příslušné kontaminující látky nebo jakékoli jiné škodlivé faktory s cílem omezit další škody na životním prostředí a nepříznivé účinky na lidské zdraví nebo další narušení funkcí, nebo jim předcházet, a

b) nezbytná nápravná opatření v souladu s článkem 7.

▼B

2. Příslušný orgán může kdykoli:

a) požadovat, aby provozovatel poskytl doplňující informace o jakýchkoli škodách, ke kterým došlo;

b) sám učinit, nebo požádat provozovatele, aby učinil všechny proveditelné kroky, nebo dát provozovateli instrukce ohledně těchto kroků, a to vše s cílem okamžitě kontrolovat, izolovat, odstranit nebo jinak zvládnout příslušné kontaminující látky nebo jakékoli jiné škodlivé faktory a omezit tak další škody na životním prostředí a nepříznivé účinky na lidské zdraví nebo další narušení přírodních funkcí, nebo jim předcházet;

c) požádat provozovatele, aby přijal nezbytná nápravná opatření;

d) udělit provozovateli instrukce, kterými se bude řídit při přijímání nezbytných nápravných opatření; nebo

e) sám učinit nezbytná nápravná opatření.

3. Příslušný orgán požaduje, aby nápravná opatření byla přijata provozovatelem. Pokud provozovatel nesplní povinnosti stanovené v odstavci 1 nebo odst. 2 písm. b), c) nebo d), nelze-li jej zjistit nebo se po něm nepožaduje, aby nesl náklady podle této směrnice, může příslušný orgán přijmout tato opatření sám, vyčerpal-li jiné možnosti.

Článek 7

Stanovení nápravných opatření

1. Provozovatelé zjistí, v souladu s přílohou II, možná nápravná opatření a předloží je příslušnému orgánu ke schválení, pokud příslušný orgán nepřijal opatření podle čl. 6 odst. 2 písm. e) a odst. 3.

2. Příslušný orgán rozhodne, která nápravná opatření podle přílohy II budou provedena, v případě potřeby ve spolupráci s příslušným provozovatelem.

3. Došlo-li k více případům škody na životním prostředí takovým způsobem, že příslušný orgán nemůže zajistit, aby všechna nezbytná nápravná opatření byla přijata současně, je příslušný orgán oprávněn rozhodnout, kterou škodu na životním prostředí je třeba napravit jako první.

Při tomto rozhodování bere příslušný orgán v úvahu mimo jiné povahu, rozsah a závažnost jednotlivých případů škod na životním prostředí a možnost přirozené nápravy. Rizika pro lidské zdraví je třeba také zohlednit.

4. Příslušný orgán vyzve osoby uvedené v čl. 12 odst. 1, a v každém případě osoby, na jejichž pozemku by se měla provádět nápravná opatření, aby předložily svá vyjádření, a tato vyjádření zohlední.

▼B

Článek 8

Náklady na prevenci a nápravu škod

1. Provozovatel nese náklady na preventivní a nápravná opatření přijatá podle této směrnice.

2. S výhradou odstavců 3 a 4, vymáhá příslušný orgán, mimo jiné prostřednictvím zajištění majetku nebo jiných vhodných záruk, od provozovatele, který způsobil škody nebo bezprostřední hrozbu škod, náklady vynaložené v souvislosti s preventivními nebo nápravnými opatřeními přijatými podle této směrnice.

Příslušný orgán se může nicméně rozhodnout, že nebude vymáhat náklady v plné výši v případě, že výdaje na vymáhání by byly vyšší než získaná částka, nebo v případě, že provozovatele nelze zjistit.

3. Po provozovateli není požadováno, aby nesl náklady na preventivní nebo nápravná opatření přijatá podle této směrnice, pokud může prokázat, že škody na životním prostředí nebo bezprostřední hrozba takových škod:

a) byla způsobena třetí stranou a došlo k ní i přesto, že byla přijata vhodná bezpečnostní opatření, nebo

b) je důsledkem splnění závazného příkazu nebo pokynu orgánu veřejné moci, přičemž se nejedná o příkazy nebo pokyny vydané v důsledku emisí nebo událostí způsobené vlastní činností provozovatele.

V takových případech přijmou členské státy vhodná opatření umožňující provozovateli vymáhat vynaložené náklady.

4. Členské státy mohou dovolit provozovateli, aby nenesl náklady na nápravné opatření přijaté podle této směrnice, pokud provozovatel prokáže, že nejednal úmyslně ani z nedbalosti a že škody na životním prostředí byly způsobeny:

a) emisí nebo událostí, které na základě povolení uznaného nebo uděleného Společenstvím v souladu s právními a správními předpisy platnými v době emise nebo události k provedení zákonných opatření uvedených v příloze III, jsou výslovně povoleny a jejichž podmínky jsou v souladu s tímto povolením;

b) emisí nebo činností nebo způsobem používání výrobku v průběhu činnosti, u kterých provozovatel doloží, že podle stavu vědeckých a technických znalostí v době, kdy došlo k uvolnění emisí nebo k provádění činností, nebylo považováno za pravděpodobné, že by způsobily škody na životním prostředí.

5. Opatření přijatá příslušným orgánem na základě čl. 5 odst. 3 a 4 a čl. 6 odst. 2 a 3 se nedotýkají odpovědnosti příslušného provozovatele podle této směrnice a nedotýkají se ani článků 87 a 88 Smlouvy.

▼B

Článek 9

Rozdělení nákladů v případech způsobení škod více stranami

Touto směrnicí nejsou dotčena ustanovení vnitrostátních předpisů týkající se rozdělení nákladů v případech, kdy jsou škody způsobeny více stranami, a zejména týkající se rozdělení odpovědnosti mezi výrobce a uživatele výrobku.

Článek 10

Lhůta pro náhradu nákladů

Příslušný orgán je oprávněn zahájit řízení o náhradu nákladů vůči provozovateli, nebo případně vůči třetí straně, která zavinila škodu na životním prostředí nebo bezprostřední hrozbu takové škody, v souvislosti s jakýmikoli opatřeními přijatými v souvislosti s touto směrnicí, a to do pěti let ode dne, kdy byla tato opatření ukončena nebo kdy byl zjištěn odpovědný provozovatel nebo třetí strana, podle toho, kdo byl zjištěn později.

Článek 11

Příslušný orgán

1. Členské státy určí příslušný orgán nebo orgány odpovědné za plnění povinností stanovených touto směrnicí.

2. Příslušný orgán má povinnost stanovit, který provozovatel zavinil škody nebo bezprostřední hrozbu škod, posoudit význam škod a určit, která nápravná opatření by měla být přijata podle přílohy II. Za tím účelem je příslušný orgán oprávněn po příslušném provozovateli požadovat, aby provedl své vlastní posouzení a poskytl všechny nezbytné informace a údaje.

3. Členský stát zajistí, aby příslušný orgán směl zplnomocnit třetí strany k provedení nezbytných preventivních nebo nápravných opatření, nebo provedení těchto opatření od třetí strany požadovat.

4. Jakékoli rozhodnutí přijaté na základě této směrnice, kterým se ukládají preventivní nebo nápravná opatření, uvádí přesné důvody, na kterých je založeno. Takové rozhodnutí je neprodleně oznámeno dotčenému provozovateli, který je zároveň informován o opravných prostředcích, které má k dispozici podle právních předpisů platných v daném členském státě, a o lhůtách, kterým tyto opravné prostředky podléhají.

Článek 12

Žádost o opatření

1. Fyzické nebo právnické osoby:

a) dotčené škodami na životním prostředí nebo pravděpodobně dotčené osoby, nebo

b) mající dostatečný zájem na rozhodování o životním prostředí v souvislosti se škodami na životním prostředí, nebo

c) prohlašující, že došlo k porušení práva, je-li to požadováno správním právem procesním členského státu jako podmínka,

▼B

jsou oprávněny předložit příslušnému orgánu jakákoli vyjádření související s případy škod na životním prostředí nebo s bezprostřední hrozbou takových škod, jichž jsou si vědomy, a jsou oprávněny požadovat po příslušném orgánu, aby přijal opatření podle této směrnice.

Členské státy stanoví, co představuje „dostatečný zájem“ a „porušení práva“.

Za tímto účelem se zájem jakékoli nevládní organizace usilující o ochranu životního prostředí a splňující všechny požadavky vnitrostátního práva považuje za dostatečný pro účely pododstavce b). Takové organizace jsou také považovány za nositele práv, která mohou být porušena ve smyslu pododstavce c).

2. Žádost o opatření je doprovázena relevantními informacemi a údaji, které podporují vyjádření předložené v souvislosti s dotčenou škodou na životním prostředí.

3. V případě, že žádost o opatření a přiložená vyjádření hodnověrně ukazují, že došlo ke škodám na životním prostředí, zváží příslušný orgán všechna taková prohlášení a žádosti o opatření. Za těchto okolností poskytne příslušný orgán dotčenému provozovateli příležitost, aby oznámil své názory na danou žádost o akci a na prohlášení, která ji doprovázejí.

4. Příslušný orgán co nejdříve, a v každém případě v souladu s příslušnými ustanoveními vnitrostátního práva, informuje osoby uvedené v odstavci 1, které předložily svá vyjádření tomuto orgánu, o svém rozhodnutí přijmout nebo zamítnout danou žádost o opatření a toto rozhodnutí zdůvodní.

5. Členské státy mohou rozhodnout, že nebudou používat odstavce 1 a 4 v případech bezprostřední hrozby škod.

Článek 13

Přezkumná řízení

1. Osoby, na které odkazuje čl. 12 odst. 1, mají přístup k soudu nebo jinému nezávislému a nestrannému veřejnému orgánu, který je kompetentní přezkoumávat procesní a hmotněprávní zákonnost rozhodnutí, jednání nebo nečinnost příslušných orgánů podle této směrnice.

2. Touto směrnicí nejsou dotčena ustanovení vnitrostátního práva upravující přístup ke spravedlnosti a ustanovení požadující vyčerpání správních přezkumných postupů před soudním řízením.

Článek 14

Finanční zajištění

1. Členské státy přijmou opatření k podpoře rozvoje nástrojů finančního zajištění, včetně finančních mechanismů v případě platební neschopnosti, a trhů prostřednictvím vhodných hospodářských a finančních subjektů, a umožnit tak provozovatelům využití finančních záruk na pokrytí jejich závazků podle této směrnice.

▼B

2. Do 30. dubna 2010 Komise předloží zprávu o účinnosti směrnice z hlediska skutečné nápravy škod na životním prostředí, o dostupnosti a podmínkách pojištění a ostatních druhů finančního zajištění činností uvedených v příloze III za přijatelné ceny. Zpráva bude v souvislosti s finančním zajištěním pojednávat také o těchto aspektech: postupný přístup, nejvyšší částka pro finanční záruky a vyloučení málo nebezpečných činností. Na základě této zprávy a na základě rozšířeného posouzení vlivů, včetně analýzy poměru nákladů a výnosů, předloží Komise v případě potřeby návrhy na systém harmonizovaného povinného finančního zajištění.

Článek 15

Spolupráce členských států

1. V případě, že se škody na životním prostředí dotýkají několika členských států nebo je toto pravděpodobné, tyto členské státy spolupracují, a to i prostřednictvím vhodné výměny informací, ve snaze zajistit, aby byla přijata preventivní a v případě nutnosti i nápravná opatření v souvislosti s takovými škodami na životním prostředí.

2. Došlo-li ke škodám na životním prostředí, poskytne stát, z jehož území škody pocházejí, dostatečné informace členským státům, které mohou být dotčeny.

3. V případě, že členský stát zjistí v rámci svých hranic škody, které nebyly způsobeny v rámci jeho hranic, může to oznámit Komisi a všem ostatním dotčeným členským státům; může také poskytnout doporučení k přijetí preventivních nebo nápravných opatření a může usilovat, v souladu s touto směrnicí, o náhradu nákladů, které vynaložil v souvislosti s přijetím preventivních nebo nápravných opatření.

Článek 16

Vztah k vnitrostátnímu právu

1. Tato směrnice nebrání členským státům v zachování nebo přijetí přísnějších předpisů v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí, včetně stanovení dalších činností, které jsou předmětem požadavků této směrnice na prevenci a nápravu škod, a také stanovení dalších odpovědných stran.

2. Tato směrnice nebrání členským státům v přijetí vhodných opatření, jako je zákaz dvojí náhrady nákladů v souvislosti se situacemi, kdy by mohlo dojít k dvojí náhradě nákladů v důsledku souběžného postupu příslušného orgánu podle této směrnice a osoby, jejíž majetek je dotčen škodami na životním prostředí.

Článek 17

Časová působnost

Tato směrnice se nevztahuje na:

— škody způsobené emisemi, událostí nebo nehodou, ke kterým došlo před datem uvedeným v čl. 19 odst.1,

▼B

— škody způsobené emisemi, událostí nebo nehodou, ke kterým došlo po datu uvedeném v čl. 19 odst.1 jako důsledek konkrétní činnosti, která se stala a která byla ukončena před tímto datem,

— škody, uplynulo-li více než 30 let od doby, kdy došlo k emisím, události nebo nehodě, které způsobily tyto škody.

Článek 18

Zprávy a hodnocení

1. Členské státy podají nejpozději do 30. dubna 2013 Komisi zprávu o zkušenostech získaných při používání této směrnice. Zprávy obsahují informace a údaje stanovené v příloze VI.

2. Na základě těchto zpráv Komise předloží nejpozději do 30. dubna 2014 Evropskému parlamentu a Radě zprávu, která bude obsahovat všechny příslušné návrhy na změny.

3. Zpráva uvedená odstavci 2 obsahuje hodnocení:

a) použití:

— čl. 4 odst. 2 a 4 ve vztahu k vyloučení znečištění, které je pokryto mezinárodními nástroji uvedenými v přílohách IV a V, z oblasti působnosti této směrnice, a

— čl. 4 odst. 3 ve vztahu k právu provozovatele omezit svou odpovědnost v souladu s mezinárodními úmluvami uvedenými v čl. 4 odst. 3.

Komise vezme v úvahu zkušenosti získané v rámci příslušných mezinárodních organizací, jako je Mezinárodní námořní organizace (IMO) a Euratom, a příslušných mezinárodních dohod stejně jako rozsah, v jakém vstoupily tyto nástroje v platnost nebo byly provedeny členskými státy nebo byly pozměněny, a vezme přitom v úvahu všechny vhodné případy škod na životním prostředí, které byly důsledkem takových činností, přijatá nápravná opatření a rozdíly mezi úrovní odpovědnosti v jednotlivých členských státech, a zváží vztahy mezi odpovědností vlastníků lodí a příspěvky odběratelů ropy a bude brát patřičný zřetel na všechny relevantní studie vypracované Mezinárodním fondem pro náhradu škod způsobených ropným znečištěním.

b) použití této směrnice na škody na životním prostředí, které byly způsobeny geneticky modifikovanými organismy (GMO), zejména s ohledem na zkušenosti získané v rámci příslušných mezinárodních organizací a úmluv, jako je Úmluva o biologické rozmanitosti a Cartagenský protokol o biologické bezpečnosti, i výsledků jakýchkoli případů škod na životním prostředí způsobených GMO;

▼B

c) použití této směrnice v souvislosti s chráněnými druhy a přírodními stanovišti;

d) nástrojů, které by mohly být způsobilé k začlenění do příloh III, IV a V.

Článek 19

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 30. dubna 2007. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice, spolu s tabulkou znázorňující, jakým způsobem ustanovení této směrnice odpovídají přijatým vnitrostátním předpisům.

Článek 20

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 21

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

▼B

PŘÍLOHA I

KRITÉRIA UVEDENÁ V ČL. 2 ODST. 1 PÍSM. A)

Význam jakýchkoli škod, které mají nepříznivé účinky na dosahování nebo zachovávání příznivého stavu ochrany přírodních stanovišť nebo druhů, musí být posuzován z hlediska stavu ochrany v době, kdy došlo ke škodám, z hlediska funkce spočívající v poskytování rekreačních možností, které vytvářejí, a z hlediska jejich schopnosti přirozené regenerace. Výrazně nepříznivé změny výchozích podmínek by měly být určeny pomocí měřitelných údajů, jako jsou:

— počet jedinců, jejich hustota nebo oblast, kterou pokrývají,

— role konkrétních jedinců nebo poškozené oblasti ve vztahu k ochraně druhů nebo přírodního stanoviště, vzácnost druhu nebo přírodního stanoviště (posuzováno na místní, regionální a vyšší úrovni včetně úrovně Společenství),

— rozmnožovací schopnost druhu (podle dynamiky specifické pro daný druh nebo danou populaci), jeho životaschopnost nebo schopnost stanoviště přirozeně se regenerovat (podle dynamiky specifické pro jeho charakteristické druhy nebo jejich populace),

— schopnost druhu nebo stanoviště se poté, co došlo ke škodám, v krátké době bez jakéhokoli zásahu (s výjimkou opatření na zvýšenou ochranu) zotavit do podmínek, které vedou, výhradně na bázi dynamiky daného druhu nebo stanoviště, k podmínkám považovaným za ekvivalentní výchozím podmínkám nebo za lepší než výchozí podmínky.

Škody s prokázanými účinky na lidské zdraví musí být klasifikovány jako významné škody.

Tyto změny nemusí být klasifikovány jako významné škody:

— nepříznivé odchylky, které jsou menší než přirozené fluktuace považované za normální pro příslušný druh nebo stanoviště,

— nepříznivé odchylky mající přirozené příčiny nebo vyplývající ze zásahů souvisejících s normální správou lokalit, jak je vymezena v záznamech o stanovištích nebo cílových dokumentech anebo jak ji prováděli v minulosti majitelé nebo provozovatelé,

— škody na druzích nebo stanovištích, u nichž je zjištěno, že se zotaví v krátké době a bez zásahů zpět do výchozích podmínek nebo do podmínek, které vedou, výhradně na bázi dynamiky daného druhu nebo stanoviště, k podmínkám považovaným za rovnocenné výchozím podmínkám nebo za lepší než výchozí podmínky.

▼B

PŘÍLOHA II

NÁPRAVA ŠKOD NA ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

Tato příloha stanoví společný rámec, podle kterého je třeba vybírat nejvhodnější opatření k zajištění nápravy škod na životním prostředí.

1. **Náprava škod na vodách nebo chráněných druzích nebo přírodních stanovištích**

Nápravy škod na životním prostředí v souvislosti s vodami, chráněnými druhy nebo přírodními stanovišti je dosahováno prostřednictvím obnovy životního prostředí zpět do jeho výchozích podmínek pomocí primární, doplňkové a vyrovnávací nápravy škod, kde:

a) „primární“ náprava škod je nápravné opatření, které vrací poškozené přírodní zdroje nebo jejich narušené služby do výchozích podmínek nebo směrem k těmto podmínkám;

b) „doplňková“ náprava škod je nápravné opatření přijaté v souvislosti s přírodním zdrojem nebo jeho funkcemi, jehož cílem je skutečnost, že primární náprava škod nevedla k plné obnově poškozených přírodních zdrojů nebo jejich funkcí;

c) „vyrovnávací“ náprava škod je akce učiněná s cílem vyrovnat přechodné ztráty na přírodních zdrojích nebo jejich funkcích, ke kterým dochází ode dne výskytu škod, a je to akce, která probíhá, dokud primární náprava nedosáhne svého plného účinku;

d) „přechodné ztráty“ jsou ztráty, které jsou výsledkem skutečnosti, že poškozené přírodní zdroje anebo jejich funkce nejsou schopny plnit svou ekologickou úlohu nebo poskytovat služby ostatním přírodním zdrojům nebo veřejnosti do té doby, dokud primární nebo doplňková opatření nedosáhnou účinku. Tyto ztráty neobsahují finanční vyrovnání veřejnosti.

V případě, že primární náprava škod nevede k obnově životního prostředí zpět do výchozích podmínek, je provedena doplňková náprava škod. Navíc je provedena vyrovnávací náprava škod pro vyrovnání přechodných ztrát.

Náprava škod na životním prostředí z hlediska škod na vodách nebo chráněných druzích nebo přírodních stanovištích také znamená, že je odstraněno jakékoli významné riziko nepříznivého vlivu na lidské zdraví.

1.1 *Cíle nápravy*

Účel primární nápravy škod

1.1.1 Účelem primární nápravy škod je obnovit poškozené přírodní zdroje nebo jejich funkce zpět do výchozích podmínek nebo směrem k těmto podmínkám.

Účel doplňkové nápravy škod

1.1.2 V případě, že se poškozené přírodní zdroje anebo jejich funkce nevrací do výchozích podmínek, pak je provedena doplňková náprava škod. Účelem doplňkové nápravy škod je poskytnout podobnou úroveň přírodních zdrojů nebo jejich funkcí, včetně zdrojů nebo funkcí na náhradní lokalitě, je-li to vhodné, které by byly bývaly poskytnuty, kdyby poškozená lokalita byla bývala vrácena do svých výchozích podmínek. Kde je to možné a vhodné, náhradní lokalita by měla být geograficky spojena s poškozenou lokalitou a měl by být brán zřetel na zájmy postižené populace.

Účel vyrovnávací nápravy škod

▼B

1.1.3 Vyrovnávací náprava škod se provádí s cílem vyrovnat přechodné ztráty přírodních zdrojů a funkcí čekajících na obnovu. Toto vyrovnání je složeno z dalších zlepšení chráněných přírodních stanovišť a druhů nebo vody buď na poškozené lokalitě, nebo na náhradní lokalitě. Neobsahuje finanční náhradu veřejnosti.

1.2 *Stanovení nápravných opatření*

Stanovení primárních nápravných opatření

1.2.1 Je třeba vzít v úvahu možnosti činnosti směřující k přímé obnově přírodních zdrojů a funkcí směrem k výchozím podmínkám v urychleném časovém rámci nebo prostřednictvím přirozené obnovy.

Stanovení doplňkových a vyrovnávacích nápravných opatření

1.2.2 Při určování rozsahu doplňkových a vyrovnávacích opatření se nejprve zvažuje využití přístupů založených na rovnocennosti mezi jednotlivými zdroji, resp. funkcemi. U těchto přístupů se nejprve zvažují akce, které poskytují přírodní zdroje nebo funkce stejného typu, kvality a kvantity jako poškozené zdroje a funkce. Pokud to není možné, jsou poskytnuty náhradní přírodní zdroje nebo funkce. Např. snížení kvality by mohlo být vyváženo zvýšením množství nápravných opatření.

1.2.3 Pokud není možné využít první volbu, tj. přístupy založené na rovnocennosti mezi jednotlivými zdroji, resp. funkcemi, využívají se náhradní postupy hodnocení. Příslušný orgán může předepsat metodu pro určení rozsahu nezbytných doplňkových a vyrovnávacích nápravných opatření, např. finanční ohodnocení. Pokud je možné provést ohodnocení ztracených zdrojů nebo funkcí, ale ohodnocení náhradních přírodních zdrojů nebo funkcí nelze provést v přijatelném časovém horizontu nebo za přijatelné náklady, pak může příslušný orgán zvolit nápravná opatření, jejichž náklady jsou rovnocenné odhadnuté finanční hodnotě ztracených přírodních zdrojů nebo funkcí.

Doplňková a vyrovnávací nápravná opatření by měla být navržena tak, aby umožňovala dodatečným přírodním zdrojům nebo funkcím odrážet časové preference a časový profil nápravných opatření. Např. čím delší bude časové období předtím, než je dosaženo výchozích podmínek, tím větší množství vyrovnávacích nápravných opatření bude přijato (za jinak stejných podmínek).

1.3 *Volba nápravných opatření*

1.3.1 Při využití nejlepších dostupných technologií by měly být vyhodnoceny přiměřené možnosti nápravy založené na těchto kritériích:

— dopad každé možnosti na veřejné zdraví a bezpečnost,

— náklady na provedení dané možnosti,

— pravděpodobnost úspěchu každé možnosti,

— do jaké míry každá z možností zabrání budoucím škodám a vyhne se paralelním škodám v důsledku provedení možnosti,

— míra prospěchu pro každou složku přírodního zdroje nebo funkce,

— do jaké míry každá z možností zohledňuje příslušná sociální, ekonomická a kulturní hlediska a další relevantní faktory specifické pro danou lokalitu,

▼B

— délku doby, která bude nutná, než bude obnova škod na životním prostředí účinná,

— do jaké míry každá z možností dosáhne obnovy lokality, kde došlo ke škodám na životním prostředí,

— geografickou vazbu na poškozenou lokalitu.

1.3.2 Při hodnocení různých stanovených nápravných opatření mohou být vybrána primární nápravná opatření, která plně neobnovují poškozenou vodu nebo chráněné druhy nebo přírodní stanoviště do výchozích podmínek nebo která je obnovují pomaleji. Toto rozhodnutí může být učiněno pouze v případě, že přírodní zdroje nebo funkce, které byly v důsledku tohoto rozhodnutí pominuty na primární lokalitě, budou vyrovnány zvýšenými doplňkovými a vyrovnávacími opatřeními s cílem poskytnout podobnou úroveň přírodních zdrojů nebo funkcí, jakou měly zdroje resp. funkce, které byly pominuty. Tento případ nastane, např. když rovnocenné přírodní zdroje nebo funkce by mohly být poskytnuty jinde za nižší náklady. Tato další nápravná opatření jsou určena v souladu s pravidly stanovenými v bodě 1.2.2.

1.3.3 I přes pravidla stanovená v bodě 1.3.2, a v souladu s čl. 7 odst. 3 je příslušný orgán oprávněn rozhodnout, že nebudou přijata žádná další nápravná opatření, jestliže:

a) již přijatá nápravná opatření zajišťují, že zde již nadále není žádné významné riziko nepříznivých účinků na lidské zdraví, vodu nebo chráněné druhy a přírodní stanoviště, a

b) náklady na nápravná opatření, která by měla být přijata pro dosažení výchozích podmínek nebo jim podobné úrovně, by byly neúměrné možným získaným přínosům pro životní prostředí.

2. **Náprava škod na půdě**

Měla by být přijata nezbytná opatření pro zajištění minimálně toho, aby byly příslušné kontaminující látky odstraněny, kontrolovány, izolovány nebo sníženy tak, aby kontaminovaná půda již nadále nepředstavovala významné riziko nepříznivého účinku na lidské zdraví, přičemž je bráno v úvahu její současné využití nebo budoucí využití schválené v době vzniku škod. Přítomnost takových rizik se posuzuje pomocí postupů upravujících posuzování rizik a bere se v úvahu charakteristika a funkce půdy, druh a koncentrace škodlivých látek, přípravků, organismů nebo mikroorganismů, jejich riziko a možnost disperze. Využití se zjišťuje na základě předpisů pro využívání půdy nebo jiných vhodných předpisů platných v době, kdy došlo ke škodám.

Pokud se využití půdy změní, jsou přijata všechna nezbytná opatření s cílem zabránit nepříznivým účinkům na lidské zdraví.

Pokud chybí předpisy o využívání půdy nebo jiné vhodné předpisy, pak povaha příslušné oblasti, kde došlo ke škodám, určuje využití této zvláštní oblasti, přičemž se bere v úvahu její očekávaný rozvoj.

Zvažuje se možnost přirozené obnovy, což je možnost, při které by nebyly provedeny žádné přímé lidské zásahy do procesu obnovy.

▼B

PŘÍLOHA III

ČINNOSTI PODLE ČL. 3 ODST. 1

1. Provozy zařízení podléhajících povolení podle směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění ([1]). To znamená všechny činnosti uvedené v příloze I směrnice 96/61/ES s výjimkou zařízení nebo částí zařízení, které se používají k výzkumu, vývoji a zkoušení nových výrobků a postupů.

2. Provozy nakládání s odpady, včetně sběru, dopravy, využití a odstraňování odpadů a nebezpečných odpadů, včetně dozoru nad těmito provozy a následné péče o lokality pro odstraňování, podle povolení nebo registrace podle směrnice Rady 75/442/EHS ze dne 15. července 1975 o odpadech ([2]) a směrnice Rady 91/689/EHS ze dne 12. prosince 1991 o nebezpečných odpadech ([3]).

   Tato opatření zahrnují mimo jiné provozy skládek podle směrnice Rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů ([4]) a provozy spalovacích zařízení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/76/ES ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadů ([5]).

   Pro účely této směrnice se mohou členské státy rozhodnout, že tyto provozy nebudou zahrnovat rozptylování kalů z čističek komunálních odpadních vod podle schválených norem, k zemědělskému využití.

3. Veškeré vypouštění do vnitrozemských povrchových vod, které podléhá předem udělenému povolení podle směrnice Rady 76/464/EHS ze dne 4. května 1976 o znečišťování některými nebezpečnými látkami vypouštěnými do vodního prostředí Společenství ([6]).

4. Veškeré vypouštění látek do podzemních vod, které podléhá předem udělenému povolení podle směrnice Rady 80/68/EHS ze dne 17. prosince 1979 o ochraně podzemních vod před znečišťováním některými nebezpečnými látkami ([7]).

5. Vypouštění nebo vtlačování znečišťujících látek do povrchových nebo podzemních vod, které vyžadují povolení, schválení nebo registraci podle směrnice 2000/60/ES.

6. Odběry vod a vzdouvání vod podléhající předchozímu povolení podle směrnice 2000/60/ES.

([1]) Úř. věst. L 257, 10.10.1996, s. 26. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 1882/2003.
([2]) Úř. věst. L 194, 25.7.1975, s. 39. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 1882/2003.
([3]) Úř. věst. L 377, 31.12.1991, s. 20. Směrnice ve znění směrnice 94/31/ES (Úř. věst. L 168, 2.7.1994, s. 28).
([4]) Úř. věst. L 182, 16.7.1999, s. 1. Směrnice ve znění nařízení (ES) č. 1882/2003.
([5]) Úř. věst. L 332, 28.12.2000, s. 91.
([6]) Úř. věst. L 129, 18.5.1976, s. 23. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2000/60/ES.
([7]) Úř. věst. L 20, 26.1.1980, s. 43. Směrnice ve znění směrnice 91/692/EHS (Úř. věst. L 377, 31.12.1991, s. 48).

▼B

7. Výroba, používání, skladování, zpracování, plnění, uvolňování do životního prostředí a doprava v rámci provozu:

   a) nebezpečných látek vymezených v čl. 2 odst. 2 směrnice Rady 67/548/EHS ze dne 27. června 1967 o sbližování právních a správních předpisů týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných látek ([1]);

   b) nebezpečných přípravků vymezených v čl. 2 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES ze dne 31. května 1999 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných přípravků ([2]);

   c) přípravků na ochranu rostlin vymezených v čl. 2 odst. 1 směrnice Rady 91/414/EHS ze dne 15. července 1991 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh ([3]);

   d) biocidních přípravků vymezených v čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES ze dne 16. února 1998 o uvádění biocidních přípravků na trh ([4]).

8. Silniční, železniční, vnitrozemská vodní, námořní nebo letecká přeprava nebezpečných nebo znečišťujících věcí vymezených buď v příloze A směrnice Rady 94/55/ES ze dne 21. listopadu 1994 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se silniční přepravy nebezpečných věcí ([5]), nebo v příloze směrnice Rady 96/49/ES ze dne 23. července 1996 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se železniční přepravy nebezpečných věcí ([6]), nebo vymezených ve směrnici Rady 93/75/EHS ze dne 13. září 1993 o minimálních požadavcích na plavidla směřující do přístavů Společenství nebo opouštějící přístavy Společenství a přepravující nebezpečné nebo znečišťující věci ([7]).

9. Provoz zařízení podléhajících povolení podle směrnice Rady 84/360/EHS ze dne 28. června 1984 o boji proti znečišťování ovzduší z průmyslových zařízení ([8]), v souvislosti s uvolňováním znečišťujících látek, kterých se týká výše uvedená směrnice, do ovzduší.

10. Jakékoli uzavřené nakládání, včetně přepravy, s geneticky modifikovanými mikroorganismy vymezenými ve směrnici Rady 90/219/EHS ze dne 23. dubna 1990 o uzavřeném nakládání s geneticky modifikovanými mikroorganismy ([9]).

([1]) Úř. věst. 196, 16.8.1967, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 807/2003.
([2]) Úř. věst. L 200, 30.7.1999, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 1882/2003.
([3]) Úř. věst. L 230, 19.8.1991, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 806/2003 (Úř. věst. L 122, 16.5.2003, s. 1).
([4]) Úř. věst. L 123, 24.4.1998, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 1882/2003.
([5]) Úř. věst. L 319, 12.12.1994, s. 7. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Komise 2003/28/ES (Úř. věst. L 90, 8.4.2003, s. 45).
([6]) Úř. věst. L 235, 17.9.1996, s. 25. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Komise 2003/29/ES (Úř. věst. L 90, 8.4.2003, s. 47).
([7]) Úř. věst. L 247, 5.10.1993, s. 19. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/84/ES (Úř. věst. L 324, 29.11.2002, s. 53).
([8]) Úř. věst. L 188, 16.7.1984, s. 20. Směrnice ve znění směrnice 91/692/EHS (Úř. věst. L 377, 31.12.1991, s. 48).
([9]) Úř. věst. L 117, 8.5.1990, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 1882/2003.

▼B

11. Jakékoli úmyslné uvolňování, přeprava a uvádění na trh geneticky modifikovaných organismů vymezených ve směrnici Evropského Parlamentu a Rady 2001/18/ES ([1]).

12. Přeshraniční přeprava odpadu v rámci, do nebo z Evropské unie, která vyžaduje schválení nebo je zakázáno ve smyslu nařízení Rady (EHS) č. 259/93 ze dne 1. února 1993 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o její kontrole ([2]).

▼M1

13. Nakládání s těžebním odpadem podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu ([3]).

▼M2

14. Provozování úložišť podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého ([4]).

([1]) Úř. věst. L 106, 17.4.2001, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 1830/2003 (Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 24).
([2]) Úř. věst. L 30, 6.2.1993, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 2557/2001 (Úř. věst. L 349, 31.12.2001, s. 1).
([3]) Úř. věst. L 102, 11.4.2006, s. 15).
([4]) Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114.

▼B

PŘÍLOHA IV

MEZINÁRODNÍ ÚMLUVY PODLE ČL. 4 ODST. 2

a) Mezinárodní úmluva ze dne 27. listopadu 1992 o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené ropným znečištěním;

b) Mezinárodní úmluva ze dne 27. listopadu 1992 o zřízení Mezinárodního fondu pro náhradu škod způsobených ropným znečištěním;

c) Mezinárodní úmluva ze dne 23. března 2001 o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené znečištěním ropnými palivy;

d) Mezinárodní úmluva ze dne 3. května 1996 o odpovědnosti a náhradě za škodu v souvislosti s přepravou nebezpečných a škodlivých látek po moři;

e) Úmluva ze dne 10. října 1989 o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené při přepravě nebezpečných věcí po silnici, železnici a na plavidlech pro říční plavbu.

▼B

PŘÍLOHA V

MEZINÁRODNÍ NÁSTROJE PODLE ČL. 4 ODST. 4

a) Pařížská úmluva ze dne 29. července 1960 o odpovědnosti vůči třetím stranám v oblasti jaderné energie a Bruselská doplňující úmluva ze dne 31. ledna 1963;

b) Vídeňská úmluva ze dne 21. května 1963 o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody;

c) Úmluva ze dne 12. září 1997 o dodatečných náhradách za jaderné škody;

d) Společný protokol ze dne 21. září 1988 týkající se Vídeňské úmluvy a Pařížské úmluvy;

e) Bruselská úmluva ze dne 17. prosince 1971 o občanskoprávní odpovědnosti v oblasti námořní přepravy jaderného materiálu.

▼B

PŘÍLOHA VI

INFORMACE A ÚDAJE PODLE ČL. 18 ODST. 1

Zprávy podle čl. 18 odst. 1 zahrnují seznam případů škod na životním prostředí a případy odpovědnosti podle této směrnice, přičemž u každého případu se uvádějí tyto informace a údaje:

1. Druh škody na životním prostředí, datum vzniku nebo objevení škod a datum, kdy bylo zahájeno řízení podle této směrnice.
2. Klasifikační kód činnosti odpovědné právnické osoby (osob) ([1]).
3. Zda bylo přistoupeno k soudnímu přezkumnému řízení, buď odpovědnými stranami, nebo oprávněnými subjekty. (Musí být uveden navrhovatel/žalobce a výsledek řízení.)
4. Výsledek nápravného procesu.
5. Datum uzavření příslušných řízení.

Členské státy mohou ve svých zprávách uvést jakékoli další informace a údaje, které považují za užitečné pro náležité posouzení fungování této směrnice, např.:

1. Náklady vynaložené na nápravná a preventivní opatření vymezená v této směrnici:
   - — uhrazené přímo odpovědnými stranami, je-li tato informace k dispozici,
   - — uhrazené dodatečně odpovědnými stranami,
   - — neuhrazené odpovědnými stranami. (Je třeba uvést důvody neuhrazení.)
2. Výsledky akcí na podporu nástrojů finančního zajištění používaných v souladu s touto směrnicí.
3. Posouzení dodatečných správních nákladů vyskytujících se u veřejné správy při vytváření a provozování správních struktur nezbytných k provádění a vymáhání této směrnice.

([1]) Lze použít kód NACE (nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 ze dne 9. října 1990 o statistické klasifikaci ekonomických činností v Evropském společenství (Úř. věst. L 293, 24.10.1990, s. 1).